

Lūkas 19:1-10

1 Nonācis Jērikā, Jēzus gāja pilsētai cauri.
2 Un, lūk, tur bija kāds cilvēks, vārdā Caķejs, tas bija virsmuitnieks, bagāts vīrs.
3 Viņš gribēja Jēzu redzēt, kāds Viņš esot, bet nevarēja ļaužu dēļ, jo viņš bija mazs no auguma.
4 Tad viņš, aizskrējis priekšā kādu gabalu, uzkāpa vīģes kokā, lai Jēzu varētu redzēt, jo Viņam tur bija jāiet garām.
5 Bet Jēzus, tai vietā nācis, paskatījās uz augšu un uzrunāja viņu: "Caķej, kāp steigšus zemē, jo Man šodien jāiegriežas tavā namā."
6 Un tas steigšus nokāpa zemē un Viņu uzņēma pie sevis ar prieku.
7 To redzot, visi kurnēja un sacīja: "Pie grēcīga cilvēka Viņš ir apmeties!"
8 Bet Caķejs piegāja pie Jēzus un sacīja: "Kungs, pusi no savas mantas es gribu dot nabagiem, un, ko es citiem esmu izspiedis, es četrkārtīgi gribu atdot."
9 Jēzus sacīja viņam: "Šodien šim namam pestīšana notikusi, tāpēc ka arī šis ir Ābrahāma dēls.
10 Jo Cilvēka Dēls ir nācis meklēt un glābt pazudušo."

Cilvēki paliek cilvēku piemiņā pēc saviem darbiem kā akmenī iekalti. Salamans saka - **Labā slava der vairāk nekā liela bagātība, un labvēlīga nostāja no ļaužu puses ir labāka par sudrabu un zeltu.** Sal. pam. 22:1 Cilvēki par cilvēkiem zina to, ka tie savus tikumus tāpat vien nemēdz mainīt. Tā ir cilvēku dzīves pieredze. Citreiz visai rūgta. Dzīvē mēdz notikt arī tā, ka cilvēks var darīt ilgtermiņā labu, bet atliek vienu reizi izdarīt ko aplamu, un viņu plosīs ļaužu mutēs visu atlikušo mūžu. Paštaisniem cilvēkiem patīk sist citus krustā neaizdomājoties par paša paša leģimitāti šādai darbībai vārdos vai darbos.

Caķejs bija cilvēks kā akmenī kalts nodevējs tautas apziņā. Vispirms, muitnieki bija politiski ierēdņi, kas sadarbojās ar okupācijas varu iekasējot dažādus nodokļus okupācijas varai no saviem tautiešiem. Muitnieks bija sinonīms vārdam *maita*, bet virsmuitnieks - *virsmaita*. Romieši bija pagāni - bezdievji, cilvēki, kas apspieda Dieva tautu - tātad dziļi nicināmi arī visi, kas ar tiem sadarbojās. Jeruzālemes templi bija pat īpaši valūtas maiņas punkti, kur "eiro" varēja apmainīt pret "latiem", lai Dievam nepienestu ziedojumus nešķīstas bezdievju naudas izskatā. Otrkārt, muitnieki mēdza palaist nagus, blēdoties ar nodokļu maksām, ņemot kukuļus par šo, vai to. Iegūto naudu tie mēdza aizdot un atprasīt ar augstiem procentiem - gluži kā bankās. Ja cilvēks nespēja atdot parādu, draudēja smagas sankcijas - gluži kā šodien. Jūdu bauslībā septītajā gadā visi parādi dzēsās tautiešu starpā neatkarīgi no vēl nenomaksātās summas. Bet tā nebija ar muitniekiem.

Mēs lasām - **2 Un, lūk, tur bija kāds cilvēks, vārdā Caķejs, tas bija virsmuitnieks, bagāts vīrs.**

Liekas, tas ir viss, ko par šo cilvēku varēja pateikt. Par tamlīdzīgiem vīriem cilvēki zina teikt visu laiku sabiedrībās un politikās. Līdzīgi kā - kādā pilsētā dzīvoja tiesnesis - viņš nekaunējās no cilvēkiem un nebijās Dieva - viss, ko par viņu izsmeļoši varēja pateikt.

Savādākais sākas tad, kad šāda cilvēka dzīvei pietuvojas Dievs. Mēs lasām - **3 Viņš gribēja Jēzu redzēt, kāds Viņš esot, bet nevarēja ļaužu dēļ, jo viņš bija mazs no auguma.** Dieva tuvumā cilvēki paliek savādāki, jo pasaules standarti Dieva priekšā izšķīst, atkāpjas. Pasaulē varenie Dieva priekšā ir tikai viesi. Politika nespēj ieteikties Dieva valstībā (rodas politisks apjukums!?) . Tāda īpaša izjūta laikam bija arī Caķejam. Šis cilvēks nemācēja dzīvot bez naudas kāres. Tāds, nu, viņš bija. Daudziem naudiņas ikdienā trūka, bet Caķejam nauda bija viņa ikdienas darbs, rutīna. Tai pat laikā ("kaut kur dziļi iekšā") šajā cilvēkā gruzdēja tas, ko mēs saucam - tukša dvēsele. Kristus tuvumā nevaldāmi pamostas vēlme ko radikāli mainīt vispirms sevī, tad - savā dzīvē. Bet

ir vajadzīga viena lieta pašā cilvēkā - lai viņam pašam būtu **noriebies** tas kā viņš dzīvo. Kamēr cilvēks ir pašapmierināts ar savu dzīvi, Dievs viņam ir tukšs jēdziens.

Ar Caķeju, domājams, bija savādāk. **4 Tad viņš, aizskrējis priekšā kādu gabalu, uzkāpa viġes kokā, lai Jēzu varētu redzēt, jo Viņam tur bija jāiet garām.** Kad smalks kungs nebaidās bikses nosmērēt, lai nomestos ceļos lūgšanā - tā ir laba pazīme viņa dzīvē. Caķejs nebaidījās savu armani uzvalku kokā saplēst. Tas viņam vairs nebija tik būtiski kā Kristu piedzīvot.

Bet tagad evaņģēlijs lūkojas uz Kristu - ko tad Viņš darīs, ko teiks, kā rīkosies!?

Mēs lasām - **5 Bet Jēzus, tai vietā nācis, paskatījās uz augšu un uzrunāja viņu: "Caķej, kāp steigšus zemē, jo Man šodien jāiegriežas tavā namā."** tas ir mazliet kuriozi, ka Dievs, nācis no augstības, roku pie acīm pielicis raugās augšā uz vienu maza auguma bēdīgu un blēdīgu cilvēciņu, un aicina to nolaisties zemē. Viņš zina šo cilvēku saukt vārdā kā ikvienu no mums. Dievs zina ko mēs "esam ēduši" savā dzīvē ik dienu, un kā no tā jūtamies. Es gribu teikt - tikai Kristus redzēja Caķeju viņa būtībā, nevis garozā, kā to redzēja pasaule. Arī ar mums tā ir - mani, tevi, mums visiem. Ar to Kristus ir tik brīnišķīgi pārāks par cilvēkiem un pasauli!

Cilvēkam, kuram apnicis tas, kā viņš dzīvo un kāds viņš ir, tikšanās ar Kristu ir pats brīnišķīgākais piedzīvojums viņa dzīvē. Tik ļoti, ka gribas vēl paturēt šo izjūtu cauri visai atlikušajai dzīvei, jeb, teikšu tā - atlikušo dzīvi paturēt Kristus tuvuma izjūtā. Mēs lasām - **Caķejs piegāja pie Jēzus un sacīja: "Kungs, pusi no savas mantas es gribu dot nabagiem, un, ko es citiem esmu izspiedis, es četrkārtīgi gribu atdot."** Jēzus sacīja viņam: **"Šodien šim namam pestīšana notikusi, tāpēc ka arī šis ir Ābrahāma dēls.** Cilvēks, sastapis Dievu sāk darīt līdz tam nebijušas lietas. Tā veidojas jaunas lapaspuses nelāgu cilvēku dzīvēs, kurus smacē pašu dzīves bezjēdzība. Dievs neļauj nosmakt galīgi. Dod jaunu elpu, nostāda uz aizmirsta pamata - tu esi Dieva radīts, lai būtu kopā ar Dievu. Vienīgi pasaule, nereti, nemāk šīs jaunās lapaspuses izlasīt kopā ar Caķeju. **7 To redzot, visi kurnēja un sacīja: "Pie grēcīga cilvēka Viņš ir apmeties!"**

Bet, zini, labāk ir būt apskaidrotam Dieva acīs, kaut arī nekrietni apzīmogatam pasaules acīs, nekā spožam cilvēku acīs, bet absolūti pazudušam Dieva acīs. Kristus saka - **10 Jo Cilvēka Dēls ir nācis meklēt un glābt pazudušo.** Vai baznīca neveidojas no, kādreiz, nekrietniem cilvēkiem!? (piemēram Sauls - Pāvils!?)

Kopsavilkums

Protams, ir kādas lietas un atziņas, kuras mēs varam mācīties no šī notikuma. Pieminēsim vismaz dažas no tām:

1. Mēs varam mācīties to, ka pasaule redz un vērtē cilvēku no tā ārējiem darbiem. Slikta slava, reiz iemantota, ir kā Kaina zīmogs, ko var nākties nest pasaulē visu atlikušo dzīvi. Tomēr laba slava ir trauslāka par slikto. Viena kļūda cilvēku acīs var likt aizmirst visu labo, kas bijis. (pasaule nepriecājās par Jēzus izvēli apmesties pie Caķeja)
2. Mēs varam mācīties to, ka Dievs arī "aplamā cilvēkā" redzēs viņa sirdi. Dievs redz cauri ārējās dzīves situācijām, viedokļiem un klišejām. Dievs redz cilvēka sirdi. Vēl vairāk - tas ir Kristus pasaulē nākšanas iemesls - meklēt un glābt šādu apmaldījušos cilvēka sirdi (ar to saprotot visu cilvēku tā būtībā)
3. Mēs varam mācīties to, ka svētīgi ir tādi brīži cilvēka dzīvē, kad viņš izjūt radikālu apnikumu ar sevi, savu dzīvi, kādām lietām tajā. Tie ir tie brīži, kad cilvēks iet un meklē savu viġes koku, kurā rāpties, lai ieraudzītu Jēzu. Svēttapšana nav vienreizējs datums, bet process visas dzīves garumā.
4. Kurš sevi ierauga kā Dievam pazudušu, tieksies pēc Dieva un Dievs tādu atradīs, bet cilvēks caur Viņu - savu jauno dzīvi. Kam ir Dieva dēls, tam ir dzīvība, kam nav Dieva dēla, tam nav dzīvības - saka Jānis. Šo izjūtu ir svētīgi paturēt sevī ik dienu. (**Upuri, kas patīk Dievam, ir satriekts gars; salauztu un sagrauztu sirdi Tu, Dievs, nenoraidīsi.**)

